

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1858. ΦΥΛΛ. II

ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΥ.

Ἡ τύχη τοῦ Δαυδάλου καὶ Ἰκάρου δὲν εἶνε μῦθος· αἱ ὀρη-
τικαὶ καὶ θαυμασταὶ του πτέρυγες, ἃς ὁ Ἀθηναῖος τεχνίτης, αἰχμά-
λωτος τοῦ βασιλέως Μίνωσ· ἐφεύρε πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθε-
ρίας του, δὲν εἶνε μυθολογικὸν διήγημα. Ὁ σοφὸς, ὅστις κατεσκεύ-
αζε χάλκινα καὶ μαρμάρινα ἀγάλματα περιπατοῦντα εἰς τὰς ὁδοὺς
τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἀρχιτέκτων, ὅστις ὠκοδόμησε τὸν λαβύρινθον
τῆς Κρήτης, ἐγγεγραμμένον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπτὰ θαυμάτων
τοῦ κόσμου, καὶ ὅστις ἀνήγειρε τὰ τειχίσματα καὶ τὰς ἀγορὰς
τῆς Μέμφιδος, ὥρειλε νὰ εὕρη πρῶτος τὸ μυστήριον τοῦ ἐν αἰθέρι
πλοῦ. Ἡ φρίκη τῆς δουλείας, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐπαναλήψεως
ἀπολεσθείσης ἐλευθερίας ἠνάγκασε τοὺς εὐτελεστέρους κακούργους
νὰ ἐκτελέσωσι θαύματα ὑπομονῆς καὶ δεξιότητος. Διατὶ ὁ μεγα-
λοφυῆς ἄνθρωπος, βυθισμένος εἰς τὰ βάθη σκοτεινῆς φυλακῆς νὰ
μὴ συναθροίσῃ ὅλας τὰς πνευματικάς του δυνάμεις ἵνα θραύσῃ τὰ
δεσμὰ του; Ἡ ἐπιστήμη ὀρεῖται νὰ ἔχῃ ὡσαύτως τοὺς Σπαρ-
τάκος τῆς.

Οἱ ἀρχαῖοι μᾶς προέλαβον κατὰ πάντα. Καίτοι ἀνυποφόρως
ἀλαζόνες πρέπει νὰ τοὺς θεωρήσωμεν ὡς διδασκάλους μας,
κατὰ τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, καὶ τὰ γράμματα. Ὁ πολιτι-

σμός, ἐν τῇ δούτει, γινάσται ἤδη ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀσία ἔχει ἑξ
χιλιάδων ἐτῶν ὑπαρξίν. Οἱ λαοὶ τοῦ ἐτέρου ἡμισφαιρίου, οὔτινες
κτύχουσαν νὰ διατηρήσωσι τὰ ἔθιμά των, τὰς θεσμοθεσίας των
καὶ τοὺς νόμους των μᾶς διδάσκουν διὰ τῶν χρονικῶν των, ὅτι
αἱ ἀντιποούμεναι παρ' ἡμῶν ἀνακαλύψεις εἶνε δι' αὐτοὺς νέαι
πρὸ χιλιᾶδων ἐτῶν. Ὁ μοναχὸς Βρισσὺ, ἱεραπόστολος εἰς Καντῶνα
τῆς Κίνας περιέγραψε, εἰς ἐπιστολὴν του χρονολογουμένην ἀπὸ 5
Σεπτεμβρίου 1694, ἡτοὶ πρὸ ἐνὸς περίπου αἰῶνος, πρὶν ἢ γίνῃ
λόγος ἐν Γαλίᾳ περὶ ἀεροστάτου, τὴν αἰώρησιν σφίρας ἀφε-
θείσης ἐκ Πεκίνου κατὰ τὸ 1306 κατὰ τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸν θρό-
νον τοῦ αὐτοκράτορος Φι-Κιέν. Ἡ ἀφήρησις αὕτη, μεταφραθεῖσα
κατὰ γράμμα ὑπὸ τοῦ πατρὸς Βρισσού, εἶνε ἰκανὴ πρὸς περιστο-
λὴν τῆς ὑπεροψίας τῶν συγχρόνων μας.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αὐτῇ, καὶ ἀπὸ τοῦ 14ου αἰῶνος πολ-
λοὶ σοφοὶ ἐξέφρασαν τὴν γνώμην, ὅτι διὰ μέσου οὐτίας κουρο-
τέρας τοῦ ἀέρος, περικεκλεισμένης ἐντὸς σφίρας, ἦτο δυνατόν
νὰ καταλάβῃ τὸ ἀνώτερον τῆς ἀτμοσφίρας μέρος. Μοναχὸς τις
τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου — ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ, μετὰ δυσαρεσκείας
τῶν φιλοσόφων, ὑπῆρξαν ἢ οἱ σκαπανεῖς τῆς Γεωργίας, ἢ οἱ σκα-
πανεῖς τῶν τεχνῶν, ἢ οἱ σκαπανεῖς τῶν ἐπιστημῶν — ὀνομαζό-
μενος Ἀλβέρτος Σαξῶνιος ἐφηνέρωσε τὴν ἰδέαν ταύτην, εἰς ἣν προ-
φανῶς ἐγκείται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Μοντγολφιέρου. Εἰσάγων ἀτμο-
σφαιρικὸν ἀέρα εἰς τὰς σφίρας, ἐπρόσθετεν οὗτος, τις κατεδί-
βαζεν, καθ' ὅν τρόπον τὸ ὕδωρ εἰσδύων εἰς πλοῖον τὸ σύρει πρὸς
τὰ κάτω.

Ἰδοὺ πᾶσα ἡ θεωρία τῆς ἀεροστατικῆς.

Δύο αἰῶνας βραδυτέρον, ὁ Πορτογάλλος Ἰησοῦτης Μενδόζας,
καὶ ὁ Γερμανὸς Γάσπαρος Σκῶτος, ἔθεσαν ἐν κοινῷ τὰς παρατη-
ρήσεις καὶ προσπαθείας των, καὶ συνέλαβον τὸ σχέδιον ἀληθοῦς
ἀερίου πλοῦ, διευθυνομένου ὑπὸ ἰστίων, κωπῶν καὶ πιδελίων.
Τὰ δοκίμια ταῦτα οὐδ' ὀλίγω κτύχουσαν, καὶ ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς
τοῦ παρόντος αἰῶνος ὁ Γερμανὸς Δέγεν, ἠθέλησε νὰ συμπληρώσῃ
διὰ πτερυγῶν ὅτι ὁ Πορτογάλλος Ἰησοῦτης, καὶ ὁ φυσικὸς Σκῶ-
τος ἀνεπιτυχῶς ἐπειρήθησαν, αἰθέριον ὄρνιθρον, ἢ πτώσις τοῦ

προηγγέλου, καὶ τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρειος ἐν Γαλίᾳ ἀντήγησεν ἐκ
τῶν συριγμῶν καὶ εἰρωνιῶν τῶν ἀπειθονομένων εἰς τὸν ἀτυχῆ
Τευτόνα, ὅστις ἐπὶ τῇ ἀμοιβῇ χιλιᾶδων τινῶν φράγκων ὀλιγώρησε
τῆς τύχης τοῦ Ἰκάρου, καὶ τῶν συριγμάτων λαοῦ αὐστηροῦ πρὸς
τοὺς ἀνοήτους ἀγῶνας.

Ἐν τούτοις ὁ Καρδάν, ὁ Φαβρὺ καὶ πολλοὶ ἕτεροι φυσικοὶ παρε-
κατέθεσαν ἐν τοῖς λόγοις των ἀξιολόγους παρατηρήσεις. Ὁ Ἰησοῦ-
της Φραγκίσκος Λάνα, ἐπρότεινε, κατὰ τὸ 1680, τὴν κατασκευὴν
σφίρας ἐκ λεπτοτάτου χαλκοῦ, ἐξ ἧς ἀφοῦ ἤθελον ἐξαγάγει
ἅπαντα τὸν ἀέρα, ἦτις ἤθελε καταστῆ ἐλαφροτέρα τῆς ἀτμοσφί-
ρας ἡμῶν καὶ ὁ Ἰησοῦτης ἐξέφερε τὴν ἰδέαν ταύτην κατὰ τὴν
ἐποχὴν τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Τόρρικέλλα καὶ τῆς πνευματικῆς
μτχανῆς.

Ἡ ἰδέα τοῦ αἰθερίου πλοῦ, ὡς πᾶς τις βλέπει, ἐπροχώρει ἀκατα-
παύστως, καὶ ἐκάστη ἀνακάλυψις, κατ' ἐπιφάνειαν ὀλίγον ζήνη εἰς
τὴν ἀεροστατικὴν, προήγαγε τὴν ἐπιστήμην.

Ἐναπέκειτο εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, Ἰωσήφ καὶ Εὐστάθιον
Μοντγολφιέρον, οὐχ' ἦττον συλλεγεμένους διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν
των κλίσεων ἢ ὅσον διὰ τοῦ αἵματος, νὰ ἐξεάσωσι, καὶ μετὰ
ῶριμον σκέψιν νὰ ἐφαρμόσωσι τὰς ἀμόρφους τῆς ἀεροστατικῆς
θεωρίας, ἢ μᾶλλον ἐξ ἀπατῶν τῶν διεσπαρμένων γνώσεων, ἐξ
ὅλων τῶν δικκεχυμένων εἰς τὰ τῆς φυσικῆς βιβλία διδομένων, ἐξ
ὅλων τῶν δοκιμῶν νὰ φροντίσωσι τὴν θεμελιώτην συστήματος,
στηριζομένου εἰς πείρην, ἧτις ἀντὶ νὰ ἐκθέτῃ εἰς κίνδυνον τοὺς ἐκ-
τελεστάς της, ἤθελεν εἶσθαι ἀπ' ἐναντίας δόξης, καὶ τιμῆ εἰς τοὺς
ὀφθαλμοὺς πλήθους οὕτως εἰπεῖν φιλοσοφοῦντος (1). Ἐπιπλὴ ἡμεῖς

(1) Ὁ Γερμανὸς Γάσπαρος Σκῶτος, ἠ' ὑνήθη νὰ ὑψωθῇ
τριακοστίας τινος ποδῶν, καὶ ἡ μηχανὴ, ἐφ' ἧς ὑπῆρξεν, ἔπε-
σεν ἐν τῷ μέσω χωρίου, τέσσαρας λεύγας μακρὰν τῆς πόλεως
εἰς ἣν κατώκει. Οἱ χωρικοὶ φοβηθέντες εἰς τὴν θέαν ἀνθρώ-
που βαδίζοντος ἐν τῷ ἀέρι, ἠθέλησαν νὰ τὸν καύσωσι ζῶντα,
καὶ ἤρξαντο μάλιστα νὰ ἀνάπτωσι κλίβαρον πρὸς ἐκτέλειαν

ἀποβίπτομεν τὰ παιδαριώδη ἐκεῖνα διγνήματα, τοὺς ἀνεκδότους λήρους, δι' ὧν ὁ φιλολογικὸς φέρ' εἰπεῖν, βιομηχανισμὸς τρέφει τὴν μαροπιστίαν τῶν ἀφρόνων. Δὲν θέλομεν λαλήσει οὔτε περὶ τοῦ ὑποκαμίσου, ὅπερ θερμαινόμενον περιστρέφετο περὶ τὸ πῦρ, οὔτε περὶ τῆς περιφήμου ἐκεῖνης χαλκογραφίας, τὴν ἐμπνευσάσης τὴν πολιορκίαν τοῦ Γιβραλτάρ, οὔτε περὶ τοῦ χαρτίνου κέρατος τοῦ Εὐσταθίου Μοντγολφιέρου, οὔτε περὶ τοῦ παραλληλεπιπέδου τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωσήφ. Αἱ ἀνοηταὶ αὗται εἰσὶν κατάλληλοι νὰ κοσμήσωσι τὰ συναξάρια τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, καὶ ἐν τούτοις ἐκείνοι, οἵτινες τὰς παρεδέχθησαν καὶ δι' αὐτῶν πληροῦσι τὰς ἐκθέσεις των, εἶνε δεινοὶ τὸ πνεῦμα, μικροὶ Σπινόζαι, οἵτινες πιστεύουν τὸν θεὸν ὑπὸ τὰς ἀγαθοεργίας τοῦ ἐφευρετοῦ, ὡς λέγει ὁ Λαφονταῖνος.

Οἱ Μοντγολφιέροι, πρὶν ἢ καταστῶσιν διακεκριμένοι, ἦσαν μαθηταὶ ἐπιμελεῖς. Καὶ μὲν ὁ Ἰωσήφ ἔφυγεν ἐκ τοῦ Λυκείου τοῦ Τουρνὸν ἕνα πρᾶγμα-ποιοῦ ὄνειροπόλημά τι ἀεζχρητησίας, ἔμφυτον εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν νέων τῶν προικισμένων διὰ τινων προτερημάτων· ἀλλ' εἰσῆλθεν πάραυτα εἰς τὸ γυμνάσιον, καὶ ἐνησχολήθη μετ' ἀπεριγράπτου ζήσεως εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μαθηματικῶν. Ὁ Εὐστάθιος ἐσπούδασεν εἰς τὸ λυκεῖον τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ἐν Παρισίοις, ἐπέδωσεν εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ μαθηματικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἐξεληθὼν τοῦ λυκείου εἰσῆλθεν ὡς μαθητὴς παρὰ τῷ Σουφλότῳ,

τῆς ἀνθρωποκτόνου ἀποφάσεώς τωρ, ὅποτερ ἀνθρωποὶ τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Βρανδεβούργης, διαβαίνοντες κατὰ τύχην ὑπὸ τοῦ χωρίου τούτου, ἠλευθέρωσαν, διὰ τε τῆς ἰσχύος, καὶ τῆς βοήθειας ἐμφρόνων λόγων, τὸν δυστυχή φυσικό.

Ἡ ἀνόητος βαρβαρότης τοῦ ἔχλου ἐβράδυνε βεβαίως πολὺ τὴν τελειοποίησιν τῶν σφαιρῶν. Ἀλλ' οἱ Μοντγολφιέροι, δὲν ἐφοβοῦντο πλέον μὴ καῶσι ζῶντες ὑπὸ τῶν χωρικών. Μάλιστα οἱ γάλλοι χωρικοὶ ἤρχισαν, ὑπὸ τοῦ 1784, νὰ μὴ πιστεύωσι πλέον τὸν διύθλον, καὶ χεῖρις εἰς τὴν φιλοσοφίαν, μόλις σήμερον πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν.

ἀρχιτέκτονι τῆς νέας Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Γενεβιέβας. Οἱ δὲ Μόντγολφιέροι, βιθῆως σπουδάζαντες, καὶ ἐπ' αὐτῶν εἰσέτι τῷ βιθῶν τῆς τάξεώς των ἀναπτύσσοντες ἀδιακόπως ὁ μὲν εἰς καλύθην τινὰ τοῦ Φορέζ, ὁ δὲ εἰς τι ἀνώγειον τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἐν παρισίοις, τὴν ποσότητα τῶν φυσικῶν αὐτῶν γνώσεω, δὲν εἶχον ἀνάγκην τῆς κινήσεως ὑποκαμίσου πρὸ τῆς φλογός, ὅπως φαντασθῶσι τὸν πλοῦν τοῦ αἵθερος. Ὁ βιογράφος, ὅστις διηγείται τὴν χαρὰν τοῦ Εὐσταθίου, ἀναγνώσκοντος τὸ σύγγραμμα τοῦ Πριεστλή (Priesley) περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ αἵθερος, καὶ ὅπερ τὸν παρεκίνησε νὰ εἴπῃ — ἀναμφιδόλως κατ' ἀνάμνησιν τῆς λέξεως τοῦ Ἀρχιμίδου *Ἐῦρον, εῦρον* — *Δυναμέθω ἦδη νὰ πλέωμεν εἰς τὸν ἄερα*, εἶνε πιθανώτατον καὶ μάλιστα ἀληθές.

Ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἐπιμείνει εἰς τὰς ἰδιαίτερας ἀποπειράς τῶν δύο ἀδελφῶν, ἀλλὰ θέλομεν προέλθει πάραυτα εἰς τὸ πρῶτον ἐμβριθῆ: πείραμα, ὅπερ ἐξετέλεσαν εἰς Ἀννονάνη, τὴν 6 Ἰουνίου 1783.

Ἡ συσκευή ἦτον εἰς ὕψος ἐπιστρωμένον διὰ χάρτου, καὶ ἔχουσα 35 ποδῶν διάμετρον, ἐξήρυνε 430 λίτρας, καὶ ἠδύνητο νὰ φέρῃ φορτίον 400 λιτρῶν. Ἡ σφαῖρα φέρουσα ὅπην κάτωθεν, ἐπληρώθη ὑπὸ καπνοῦ ἀχίρων, ἐπ' ὧν πολλὰκις ἐβρίπτον ὀλίγον ἔριον κεκομμένον, πρὸς παραγωγὴν πυκνοτέρου καὶ ἀφθονωτέρου καπνοῦ. Ἡ σφαῖρα αὕτη ἀνυψώθη, ἐντὸς δέκα λεπτῶν, εἰς ὕψος χιλίων ποδῶν καὶ ἔπεσεν εἰς 7,200 ποδῶν ἀπόστασιν, ἀπὸ τοῦ μέρους ἐξ οὗ ἀνυψώθη. Τὸ πείραμα τοῦτο ἐπανάλαβον πάντες οἱ φυσικοὶ τῶν Παρισίων, καὶ ταχέως ἀνεγνώρισαν, κατὰ τὴν παρετήρησιν σοφοῦ τινος χυμικοῦ, ὅτι ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς ἀνυψώσεως τῆς σφαίρας, ἦτον ἡ διὰ τῆς θερμότητος διαστολὴ καὶ συστολὴ τοῦ βάρους τοῦ ἀέρου, καὶ οὐχί, ὡς διῶχυρίζετο ὁ Μοντγολφιέρος, ἰδιαίτερον ἀέριον παραγόμενον ἐκ τῆς φλέξεως τοῦ ἔριου.

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τοῦ πειράματος τοῦ ἐν Ἀννονάνη, ἀνυψώθη ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ἐν Παρισίοις Πεδίου τοῦ Ἄρεως, τὸ ἄγούστου, σφαῖρα ἐκ ταπεινῆς ἐπισκευασμένη δι' ἐλαστικῆς ὀσμῆς, 12 ποδῶν διαμέτρου καὶ φέρουσα βάρος 25 λιτρῶν, ἡ ὡραία, ἐλαφρὰ, καὶ χαρίεσσα αὕτη σφαῖρα, πέριξ τῆς ὀσμῆς; ἐκυ-

μάτιζε μεγαλοπρεπώς η Γαλλική σιμκία, έφθασεν εις δύο χιλιου
λεττά, εις ύψος 3,000 ποδών, εγένετο άφαντος εις τά νεφη και
επανέπεσεν, μετά τρία τέταρτα της ώρας, εις τι χωρίον καλού-
μενον Gonesse, απέχον 5 λεύγας από Παρισίους.

Ουτως άπ' άρχής κατέστησαν δύο είδη άερος άτων ήτοι τά
πληρούμενα υπό θερμού άερίου (Μοντυολφιέρια) και τά πληρού-
μενα εξ ύδρογόνου άερίου, άτινα πάραυτα ύπήρξαν έν χρήσει Τό
πείραμα τούτο, η πρώτη αυτη αεροστατική έν Παρισίους παρά-
στασις, εδόθη συνειρία προϋποσχέσεως του Κυρίου Foujac de
Saint-Font, και του Charles καθηγητού της φυσικής έν Πα-
ρισίους.

Κατά τον χρόνον τούτον οι φίλοι του Μοντυολφιέρου προσεκά-
λεσαν αυτόν εις την πρωτεύουσαν ίνα επαναλάβη τό πείραμα της
Άννονάης επί μεγαλειότητας κλίμακος, και ενώπιον κοινού ίκανώς
πεφωτισμένου. Άλλως η επιτυχία του Καρόλου ήτον αρκετά ίσχυ-
ρόν κέντρον. Ο Μοντυολφιέρος έζησεν.

Ο έφευρετής ούτος εύρίσκειτο άκριβώς άπέναντι του Καρόλου
(Charles) εις την αούτην θέσιν, εις ην ο Γουτεμβέργιος μετά του
Σχέρφερ. Ο Γουτεμβέργιος έλοψε τό αλφριθμητόν στοιχείον, ο
Σχέρφερ τό έχυσεν, και ημεις πάραυτα είπομεν, εδω όλη η τυ-
πογραφική τέχνη.

Ο Μοντυολφιέρος μετά των τεραστίων συσ ευών του, και του
Χυρίνου καπιου του, καθίστα τας οδοιπορίας ελικινδυνωδε-
γάτας, και ουτως ειπεν, αδυνάτους. Εν τούτοις ο Καρόλος
ι της νέας κατασκευής, ην εδωκεν εις την σφαιράν του, δια την
υγίαν, ην εξελέξατο ίνα την πληροί και την καθιστά ουτως
ακλεστεράν και ταχυτέραν άνεδείκνυτο ο Σχέρφερ της αερο-
στατικής.

Μοντυολφιέρος λοιπόν ήλθεν εις Παρισίους. Εκεί δέ ευρε συνεργ-
γά, πλήρη ζήλου και άφοσιώσεως, τον Πιλάτρην Ροζιέρον (Pi-
latide Rozier) διευθυντήν του Βασιλικού Μουσείου. Την 19
Σεπτεμβρίου 1783 ο Μοντυολφιέρος, συμβουθούμε ος υπό του
Pila έπεχειρisesen ενώπιον των άκατόρων των Βερσαλλιών και
επί ιουσία της αυλής, και άπειρου λαου την πρώτην επί συνε-

χομένης σφίρας άνύψωσίν του. Οι δύο οδοιπόροι άνέβησαν την
κλίμακα, και ύψώθησαν εις πενήτηντα ποδών ύψος έπευφημούντος
του πλήθους, και έν μέσφ της στρατιωτικής μουσικής των σωμα-
τοφυλάκων, και των γάλλων και έλθετων φυλάκων. Η ιστορική
αυτη σφαιρα είχε 74 ποδών ύψος και 48 μήκος. Τό σχέδιον της
κατασκευής της είχε δοθη υπό του Μοντυολφιέρου, και έπομένως
έφερε τό δ.ομά του.

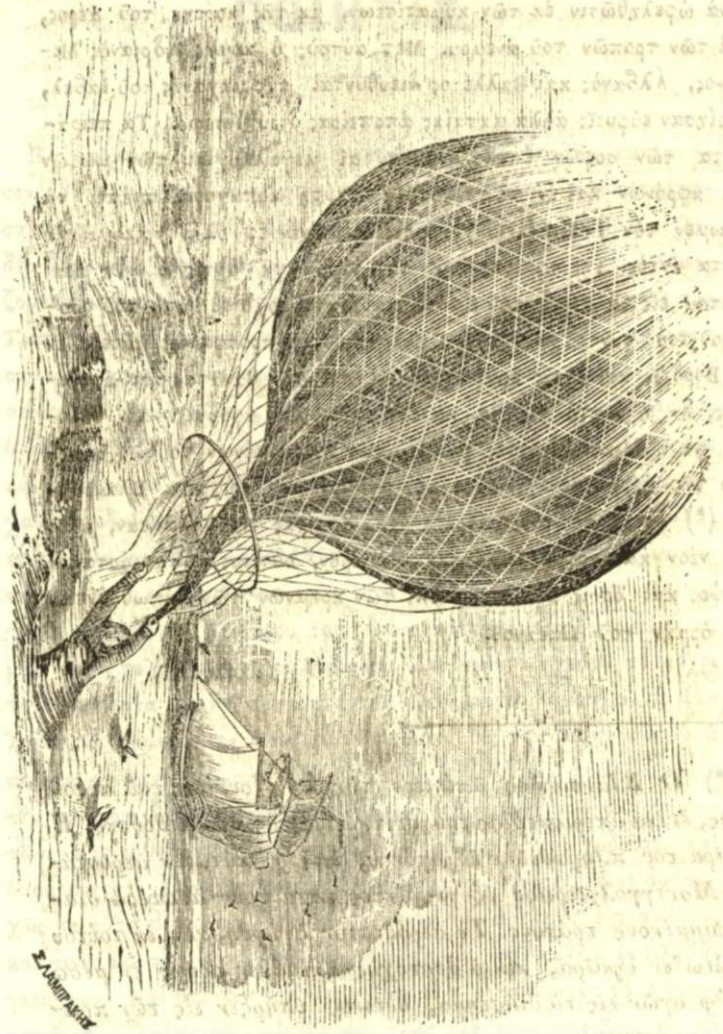
Την 21 του μετά ταύτα Οκτωβρίου, ο άκάματος και θαρρά-
λέος Πιλάτρης έπεχειρises δι' ελευθέρας σφίρας οδοιπορίαν έν
τω άέρι. Ένταύθη έτελείωσε τό έργον της τερπνης φυσικής και
ήρχιζεν ο επισημονικός ήρωϊσμός. Βεβαίως δέν ήτο πλέον τερα-
τώδης σφαιρα εκ ταφετά συνεχομένη με την γην δια παχέων
σπάγγων, ως έβλεπέ τις άνυψομένους καθέτως εις τον άέρα,
άλλα κομψόν αερόστατον, ωραίου σχήματος, ουτε πολύ μέγα, ουτε
πολύ μικρόν, όπερ υπό την διεύθυνσιν νέου ίάσωνος ελάμβανε κατο-
χην έν τφ διαστήματι έν όνόματι της άνηρωπίνης διανοίας, και
έμελλε να προσφέρη εις την επισημήν τά πεδία τφ άπειρου.
Ο Πιλάτρης, έν τη κινδυνώδει του έπιχειρises εις συγκοινωνούς
τον Κύριον Giroud de Aillette, και τον μαρκήσιον Arlanqes,
ταγματάρχην του πεζικού. Η οδοιπορία διήρκεσεν είκοσι λεπτά
μόλις, αλλ' αρκεί ίνα δώση εις την νέαν άνικάλυψιν την ωραίαν
δόξαν, ητις αποκτάται μόνον δια της καταφρονήσεως του κιν-
δύνου, και της ακριβείας του θανάτου. Ο Πιλάτρης και οι θαρρά-
λέοι σύτροφοί του ύπήρξαν πάραυτα τό άντικείμενον του κοινού
θαυμασμού. Τά οικήματά των επαλιορκήθησαν υπό πλήθους πλεο-
νεκτικού εις τό να τους βλέπη, να τους χαιρετά, και τους έρωτά.
Επεθύμει πās τις να γνωρίση εκ του πλησίον τους ανθρώπους τού-
τους, οίτινες εγένοντο πολίται του κράτους των πτηνών, και
οίτινες έζησαν, επί έν τέταρτον, ζώην ιεράκων, γυπών και άετών
επεθύμει πās τις να γνωρίση τί εδοκίμασαν εις τά αξιοσημείω-
τερα ύψη και αυτών των Άλπεων και Πυρηναιών· επεθύμει τέ-
λος να μάθη έμπεριστατομένως τά της άνυψώσεως των. Άνεγενε
νάτο ήδη η προς τους αεροστάτας πίστις, και οι μύθοι τφ Κυ-
ράου και Βουζεράκου έπλήρουν σελίδας της ιστορίας.

Ἡ αὐτοψία τοῦ Κρόλου καὶ Ροβέρτου ἐκ τοῦ κήπου τῶν Τουρ-
 λερίων, ἔπαισε καὶ φλογίζῃ ἀπάντων τὰς κεφαλὰς καὶ καὶ ζαλιζῃ
 τὰ πνεύματα ὅτι, αἱ ἐρημερίδες, διὰ τῶν ἀληθῶν ἢ ψευδῶν διη-
 γησεῖν τῶν παρεσκευάσαν τὸν φανατισμὸν τῶν ἀεροστάτων.
 Ἡ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, μέχρι τότε ἀπαθὴς καὶ σιωπηλὸς
 κριτὴς ἐν τῷ διαστήματι τῶν τελομένων Ἰπποδρομιῶν, ἐξήλθε τῆς
 ληθργικῆς περιφρονήσεώς της, καὶ ἀπένευσε τὸν τίτλον τῶν ὑπε-
 ραρίθμων μελῶν της εἰς τοὺς Κ. Μοντυγολφιέρος, τὸν Κρόλον,
 τὸν Ροβέρτον, τὸν Πιλάρην καὶ τὸν μαρκήσιον Ἀρλανδές. Καὶ
 ἡ Κυβέρνησις δὲ αὐτὴ ἐξετίμησεν καὶ ἐβράβευσεν αὐτοὺς.

Ὁ Κ. Μοντυγολφιέρος ἔλαβε γράμματα εὐγενείας διὰ τὸν πα-
 τέρα του καὶ τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Μιχαὴλ δι' ἐκυτόν. Ὁ
 Κρόλος ἔλαβε σύνταξιν δύο χιλιάδων φράγκων. Ὁ Κ. Ροβέρτος
 καὶ Πιλάρης σύνταξιν ἐκ χιλιάων φράγκων ἕκαστος. Ὁ γιναῖος
 μαρκήσιος Arlandès ἀνομήσθη συνταγματάρχης, καὶ ἔλαβε
 μετὰ τινος μῆνας τὸν σταυρὸν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ βασιλι-
 κοῦ καὶ στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, ὅστινος
 ἦτον ἤδη ἱππότης.

Μέχρι τῶν τριάκοντα ἀναβαίνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτελεθεισῶν
 ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1783 μέχρι τοῦ 1791 ἀνυψώσεων σφαιρῶν.
 Ὁ θερμὸς οὗτος πυρετὸς δὲν ἤργησε καὶ διαχυθῆ ἐκ τῆς Γαλλίας
 εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς.
 Ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἐπληρώθησαν ἀεροναυτῶν
 ἀνευ σφαιρῶν. Καθ' ὅλη ταῦτα τὰ μέρη ἐτυπώθησαν φυλλάδια
 ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν ἀεροναυτῶν. Ἡ μανία τοῦ συστήματος τοῦ
 Lann ἐν Γαλλίᾳ, αἱ ἐριδες περὶ τοῦ ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ ρόδου ἐν
 Ἀγγλίᾳ, αἱ διὰ μαχαίρας ἀμφισβητήσεις τῶν Δημοκρατικῶν ἐν
 Ἰταλίᾳ, αἱ σκωθρωπαὶ μάχαι τῶν πειρῶν τῆς Ἀναμορφώσεως ἐν
 Γερμανίᾳ ἐφάνθησαν κατώτερα τῆς μανίας τῶν σφαιρῶν.

Ὅπως δὴποτε ἡ ἀεροστατική, προσήνεγκε πολυαριθμούς καὶ
 χρησίμους εἰς τὰς ἐπιστήμας ὑψηροῦς. Ὁ Gay-Lussac καὶ ὁ
 Riot, ὑπῆρξαν, τῇ βοήθειᾳ τῶν ἀεροστατῶν, οἱ ἀκριβέστεροι,
 καὶ οἱ ἐμπειρότεροι μετεωρολόγοι. Ὁ Blanchard εἰς Rouen καὶ
 εἰς Παρισίους, καὶ ὁ Quyton-Morveau εἰς Dijon, ἐπροσπάθη-

Ἀερόστατον.

σαν, διὰ πρακτικῆς ἀπλῆς καὶ εὐφυοῦς, νὰ καταλάβῃσι τὸ μυστήριον καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν σφαιρῶν, νὰ διηκόψωσι τὸ ρεῦμα ἢ νὰ ὠρελιθῶσιν ἐκ τῶν κυματίσεων, ἐκ τῆς κοίτης τοῦ ἀέρος, καὶ τῶν τροπῶν τοῦ ἀνέμου. Μετ' αὐτοῦ; ὁ κόμης Ἀδριανὸς Μιλάνος, Ἀλβανός; καὶ Βαλλέος διευθύνται τῆς μηχανῆς τοῦ Ἰάβελ, ἐποίησαν εὐρυεῖ; ἀλλὰ ματαίως ἀποπείρας διευθύνσεως. Τὰ πειρίματα τῶν σοφῶν ἐπικολούθησαν αἱ μεγαλαυχίαι τῶν μυρῶν καὶ ἀφρόνων καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ κατηγορίᾳ πρέπει νὰ θέσωμεν τὸν Testu Rrissy, ὅστις διέρευεν ἐφ' ὄλην τρικυμιώδη νύκτα ἐντὸς τῆς σφαιρας του· τὸν Δαριγιγγί ὅστις ὑψώθη μετ' ἄρκτου εἰς τὰ πέριξ τοῦ Κάδιξ, καὶ κατεβροχίσθη ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ του συντρόφου· τὸν Γάλλον, ὅστις προσφάτως ἀπέθανεν εἰς Βορδῶ, καὶ ὅστις ἐφαίετο δεῖ ζητεῖ τὸν θάνατον μετ' ἐπιθυμίας, ἦν ἡλίθιατό τις νὰ καλέτῃ κυνημὸν ἀφοβία. Δὲν θέλωμεν φαῖν ἄδικοι θέτοντες μεταξὺ τῶν πλανωμένων τούτων ἵπποτῶν τῆς ἀεραστατικῆς οὔτε τὸν ἀγαθὸν καὶ σίφφονα Βλανσάρδον (*) ὅστις πρώτος διέτρεξε διὰ σφαιρας τὴν θάλασσαν, οὔτε τὸν νέον καὶ σοφὸν Πιλάτρην Ῥόζιέρον, οὔτινος τὸ ἀερόστατον ἤναψε, καὶ ὅστις ἀπώλετο ἐπὶ τῶν κρημνῶν τῶν ἀπωθούτων τὴν ὁρμὴν τοῦ Ὠκεανοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

(*) Ὁ Βλανσάρδος ἀπώλετο τὴν 14 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἕνεκα ἀπερισκεψίας του συνειώτας τὰς δύο μεθόδους. Ἡ σφαῖρα του πληρωθεῖσα ὑδρογόνου, ὑπῆρχε κάτωθεν ἀεροστάτου Μογγοληζιέριου ἐξογκωθέντος κατὰ τοὺς ἀνωτέρω διαγεγραμμένους τρόπους. Τὸ ἀερόστατον ἀνήθη, καὶ ἐκ τούτου ἢ κάτωθεν σφαῖρα, καὶ ὁ δυστυχὴς ἀπέθανεν οὕτως ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν εἰς τὸ διάστημα, οὕτως ὑπῆρξεν εἰς τῶν πρώτων κατακτητῶν.

καὶ ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῆς

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ ἐπόμενον ἄσμα, δι' οὗ ὁ λυρικώτερος τῶν Ἰταλῶν κατέστησεν ἀθάνατον τὴν ὠραιότητα πηγῆν Βαυκλούζην, ἀποκαταστήσας ἐαυτὸν, μετεφράθη ὑπὸ τοῦ Ζικυνθίου ποιητοῦ Σολωμοῦ. Οὐ δὲν δυνάμιθι νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς μεταφράσεως ταύτης. Νομίζομεν ὅμως καλὸν νὰ παύσῃ πλέον ἢ γλώσσα τοῦ ἄσματος τῆς Τριπολιτζᾶ: *Τρία που λάχια κάθονται*, ὡς καταστάσα μάλιστα σήμερον, σχεδὸν ἀνυπόφορος. Τοῦτο βεβαίως συναισθάνονται καὶ πάντες οἱ ἔρασταί της, οἵτινες ἤδη προσπαθοῦσι νὰ γράψωσι καὶ ὀμιλῶσιν οὐχὶ ὅπως κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἀλλ' ὅπως ἡ πρόοδος καὶ ἡ κοινωνία απαιτεῖ. Ἄν δὲ τινες εἰσέτι ἐπιμένωσιν εἰς τοὺς ἀρχαίους χυδαίτους, νομίζομεν δεῖ ἀπλῆ ἀμάθει καὶ ἰδέει στρεβλαὶ εἶναι ὁ λόγος των. Ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες, δὲν κατακρίνομεν τὸν ποιητὴν, εἰς οὗ τὸν ἔμνον καυχᾶται ἡ Ἑλλάς, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τινὰς στροφὰς τοῦ Λάμπρου του (διότι καίτοι μετὰ δύταρεςκείας μας ὅμως τολμῶμεν νὰ τὸ εἴπωμεν, δεῖ πάντα σχεδὸν τὰ μέχρι τοῦδε φανέντα λοιπὴ ποιήματά του εἰς μικροῦ λόγου) ἀλλὰ μάλιστα εὐγνωμονοῦμεν πρὸς αὐτὸν, διότι εἰς τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἡ ποίησις ἀνράνη εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Ἑλεθερὰ προσῆλθεν εἰς τὴν πάτριον ἔτιαν. Μεμρόμεθε ὅμως τὸ σῆμνος τῶν μικροποιητῶν, οἵτινες θεωροῦσι ποίησιν λέξεις; βαρβαρικὰς καὶ χυδαίας, καὶ ὅπου ὑπάρχει ἔλλειψις αὐτῶν δὲ εὐρίσκουσι ποίησιν. Καὶ δυστυχῶς τοιαῦτα φρονοῦσιν ἅπαντα τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς Ἑπανήσου, καὶ τινες ἐκ τῶν ἀποβαλόντων τὸ αἶσθημα τοῦ κλοῦ ἐν Ἑλλάδι γερόντων. Καὶ διὰ μὲν τοὺς δευτέρους; εἶε δικαιολογίη τὸ γῆρας, καὶ ἡ ἐξάμβλυσις τῶν αἰσθήσεων, ἀλλὰ διὰ τοὺς πρώτους, εἰς τὰ στέρνυ τῶν ὁποίων φουάσει ἡ ποίησις, καὶ ἡ πατρίς των ὑπῆρξε φωλεὰ μεγίστων αἰδῶν; Ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄσματι ὁ ποιητὴς ἀπελπίζομενος ἀποφασίζει ν' ἀποθάνῃ εἰς τὸν τόπον, εἶθε εἶδε τὴν

Ακύραν· ἡ Ακύρα εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῶν θερμότητων ποιήσεών
του, ἡ Ακύρα ἡ ἔμπροσθεν του, ἡ Ακύρα τὸ κέντρον τῆς λατρείας
του· συμπεραίνει δὲ ὅτι δικαίως ἐπιθυμῶ ν' ἀναπαυθῆ ἐπὶ ταῖς
τὸ ὅπου ἐκείνου.

ᾠδὴ Πιτράρχου.

ΝΕΡΑ καθαροφλοίσβιστα

Γλυκύτατα καὶ κρύα

Ποῦ μέσα ἀναγαλλιάζετε

Ἡ ἀσύγκριτη εὐμορφία.

Χλωρόκλαδα ποῦ ἀκούμβησε

Τ' ὠραῖο τῆς τὸ πλευρῶ,

Ἄνοιγεται ἡ ἐνθυμούμενη

Καρδιά μὲ στεναγμό.

Καὶ σεῖ; ποῦ ἀπὸ τὸν μόσχον σας

Δροσόχαστρα δροσάνθη,

Ὁ κόλπος τοῦ φαρμάτου

Ὁ ἀγγελικὸς εὐφράνθη,

Ἄερα ἱερὴ ποῦ μὲ ἐσπρῆξαν

Τὰ μάτια τὰ λαμπρά,

Ἄκοῦστε τὰ παράπονα

Ποῦ κάμνω ὑπερινά.

Ἐάν νὰ σβυσθοῦν αἱ ἡμέραις μου

Δακρυζοντας μοῦ μέλλει

Ἄπὸ τὸ πάθος τὸ ἄπειρον

Καὶ ὁ οὐρανὸς τὸ θέλει,

Μία χάρην ἢ βραχυμίση

Ψυχὴ μου ἐπιθυμῶ

Νὰ λάβῃ ἐδῶ τὸν τάφον τῆς

Καὶ ἐλόγγυμην νὰ βγῆ

Πικρὸς, πικρὸς ὁ θάνατος,

Ἄλλὰ δὲν εἶνε τόσο

Ἐάν τέτοια ἐλπίδα τῆς ψυχῆς

Ἐγὼ ἔμπορῶ νὰ δώσω,

Γιατὶ ποῦ νὰ ἔρῃ ἡ δυστυχία

Περσσότερη ἡσυχία

Γιὰ νὰ γδυθῆ τὰ κόκκαλα

Τὰ μέλη τ' ἀχαμνά;

Ἴσως καιροὶ θεὸς νὰ ἴθουνε

Ποῦ δὲν θὰ μὲ μισήσῃ

Ἡ ὠραιότης ἡ ἄπλαχη

Καὶ θὰ ξαναγυρίσῃ

Στὸν τόπο ποῦ μ' ἀπάντησε

Τὴν ἡμέρα τὴν ἱερὰ

Καὶ νὰ μὲ ἴδουν τὰ μάτια τῆς

Θὰ δείξει ἀπεθυμιά,

Ἄλλὰ σταῖς πέτραις βλέπουσα

Τὸ ὑπερινὸ μου χῶμα

Θ' ἀνοιξῇ ἀναστενάζουσα

Ἐταί γλυκὰ τὸ στόμα,

Ὅπου γιὰ κάθε ἀμάρτημα

Θεὸς νὰ συγχωρεθῶ

Στενέθοντα; μὲ δάκρυα

Ὠραῖα τὸν οὐρανό.

Ἄνοιξ θυμοῦμαι ἐπέφτανε,

Ἄπ' τὰ κλωνάρια πλῆθος

Συρμένα ἀπὸ τὸν ἔρωτα

Στὸ μαλακὸ τῆς στήθους,

Κ' ἔστρεψε μὲ ταπεινώσει

Εἰ; τὴν δόξα αὐτῆ

Ὀλόλαμπρη, ὀλοστολιστή,
Ἄπ' τὴν ἀνθ. βλάτ.

Καὶ ποῖδ' ἀπ' τ' ἀνθια ἐσύναξε
Ἐπάνω στὴν ποδιά της
Ποῖδ' στὰ μαργαριτόπλεκτα
Λαμπρόξανθα μακιά της,
Στὴν ὄψιν ποῖδ' τοῦ βρέματος,
Τοῦ λειβαδιοῦ, καὶ ποῖδ',
Λές κ' ἔλεγε ἀεροπνέοντας,
Ὁ ἔρωσ εἶναι ἐδώ.

Πόστις φοραῖς τὸ πνεῦμα μου
Ἄπὸ τρομάρα ἐπιάσθη
Καὶ τούτη, ἐτούτη, ἐφώναξα,
Στὸν οὐρανὸν ἐπλάσθη.
Διότι ὄλα τότε μοῦ ἔκαμαν
Τὰ φρένα ἐκστατικά,
Τὸ σῶμα, τὸ χαμόγελο,
Τὸ πρόσωπο, ἢ λαλιά.

Καὶ τόσο αὐτὰ μ' ἐκρύβανε
Στὰ μάτια τὴν ἀλήθεια,
Ποῦ λέ: καὶ πότε ἀνέθηκα
Ποῖδ' μ' ἔδωκε βυθίθει.
Θαῖρῶντας ὅπως ἔλαβα
Οἰκία στὸν οὐρανὸ
Κ' ἐγὼ ἀπὸ τότε ἀνάπαυσι
Δὲν βρῖσκω πᾶρ' ἐδώ.

Καὶ σὺ καὶ σὺ τραγοῦδι μου
Ἄν σ' εἶχε ὁ νοῦς μου φιάση
Νὰ σὲ στολίση ὡς ἤθελε
Τῶρ' ἄφινες τὰ δάση,

Κ' ἐπρόβαινες τὰ λόγια σου
Στὸν κόσμον θαῖρῶτά,
Ἄλλὰ μὴν 'πὶς κί' ἀπόμει
Μ' ἐμὲ στὴν ἐρημία.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀπομνημονεύματι τῶν ἐπιπέδων

Ἡ Αὐγὴ ἐπελίβετο ξένων ἔργων. Ἀντὶ τὴν ἀναγγέλλη νέα, διηγεῖται ἀστεία· ἀντὶ νὰ γνωστοποιῇ τὰς ἀφίξεις, καὶ ἀνχωρήσεις τῶν πλοίων εἰς τὸ μικρὸν τῆς σῶμα σηκώνει διηγήματα. Καὶ δὲν ἀρκεῖται εἰς ταῦτα, ἀλλὰ περιουσιάζει ὡς ἀγνωστα, ἀστειὰ πρὸ πολλοῦ διὰ τῆς τελευταίας σελίδος τοῦ Ἀθηναίου καθ' ἑκάστην ἡμέραν γνωστά. Καὶ ἵνα μὴ ἀνατρέχωμεν μακρότερον, εἰς τὸ προχθεσινὸν τῆς φύλλον τρία τῶν ποιημάτων τῆς εἶνε σχεδὸν κατὰ λέξιν ὁμοία πρὸς τὰ πρὸ δύο μηνῶν δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου. Πιαντηροῦντες ταῦτα προτρέπομεν αὐτὴν νὰ μὴ ἐπευθαινῆ εἰς ξένα ἔργα, παραγνωρίζουσα τὸν προορισμὸν τῆς. Ἡ δύνατο νὰ δημοσιεύῃ ἀνεκδοτὰ τῆς ἡμέρας, ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ συμβαίνοντα, ἐνὼ μάλιστα τῶν τοιούτων ὑπάρχει πλησμονή. Μόνον τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ταῖς βουλαῖς παρατράγωφα, ἡδύνατο καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα 20 Αὐγὰς νὰ γεμίσωμεν. Ἐν τούτοις ὡς πρὸς τὴν ἄλλην ὕλην ἐπαινοῦμεν τὸν συντάκτην αὐτῆς διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν, ἣν καταβάλλη περὶ τὴν συλλογὴν τῆς ἀναγγέλλουσα πολλὰς διαφόρους πολιτικὰς εἰδήσεις, πρὸ πασῶν τῶν ἐτέρων ἐφημερίδων, καὶ ὡρελοῦσα τὸ ἐμπόριον διὰ τῶν ἀγγελιῶν τῆς.

Κατ' αὐτὰς ἤλθον εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἰατίου ὁ φιλογενέστατος Ἀρχιμανδρίτης Εὐγένιος Τάγκος. Ἡ φιλοπατρία καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς προόδου ζήλος του δι' ἀδρῶν πολιτικῆς συνεισφορῶν ἐπεδείχθησαν· εἶθον πιστεύομεν ἤδη ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτον τέρπεται ἐκ τῶν ἀκτίων τοῦ ελευθέρου τῆς ἡλίου, ὅτι λαμπρότερα δείγματα μέλλουσι νὰ προτεθῶσι εἰς τ'

ἀρχαῖα. Ὡς μανθάνομεν δὲ μέλλει νὰ μείνῃ ἐντὸς ἡμῶν περὶ τοὺς δύο περίπου μῆνας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἕτερον τῆς φύσεως παράδεισον, εἰς τὴν ὠραίαν Ἰταλίαν.

ΑΣΤΕΙΑ.

—Πρὸ πολλοῦ ἐζήτησα νὰ πληροφορηθῶ διὰ ποίαν αἰτίαν θίτουσιν ἐπὶ τῆς ἀκρας τοῦ κωδωνοστασίου μᾶλλον ἀλέκτορα ἢ ὄρνιθα, καὶ νομίζω ὅτι τὴν εὐρον, ἔλεγεν ὁ κωνδηλανάπτης ἐνορίας τινος· καὶ εἶνε ὅτι ἐὰν ἤθελον θέσει ὄρνιθα, ὁπόταν ἐμελλε νὰ γεννηθῇ τὰ ὠς ἤθελον διαφύραγῃ πίπτοντα κατὰ γῆς.

—Εὐγενής τις τῆς αὐλῆς τοῦ Λουδοβίκου 14ου πιζζὼν τὸ πικέτο ἠνοχλεῖτο πολὺ ἐκ τῆς ἐπιμονῆς ἀνθρώπου ἀγνώστου καὶ ὀχληροῦ τοῦ νὰ μὲν ὀπισθὲν τοῦ καὶ νὰ παρτηρῇ τὸ παιγνίδι τοῦ. Τέλος ἐξάγει τὸ μανδήλιόν του, καὶ τὸν ἀπομύσει, ἀλλ' αἰφνης οἰοῖ εἰς ἐαυτὸν συνερχόμενος, α Συγγνώμη, τῷ εἶπε, κύριε, ἀλλ' εἶσθε τότεν πλησίον μου, ὥστε ὑπέλαβον τὴν ῥίνα σου διὰ ῥίνα μου.

—Κατὰ τὸ 1795, ἀκούσας τις νὰ λέγῃσι ὅτι ὁ στρατηγὸς εἶχε λάθει περὶ βουκάν, ἠρώτησε ποῦ κεῖται αὐτὴ ἡ πόλις. Γέρων στρατιωτικὸς ἀπεκρίθη: Περίεργον, ἐπὶ τοῦ αὐχένος.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐνεκα τῶν παρεμπεισασῶν ἑορτῶν καὶ τῆς προσπαθείας τοῦ νὰ ἐκδοθῇ τὸ φύλλον κατὰ τὴν ἀ. τοῦ νέου ἔτους, ἐξεδόθη κατὰ τὸ ἡμῖς. Καὶ τὴν ἔλλειψιν ταύτην θέλομεν ἀναπληρώσει προσηχῶς. Τοῦ λοιποῦ δὲ θέλει ἐκδίδεσθαι κατὰ πᾶσαν 1. καὶ 15 ἐκάστου

Ο ΜΑΖΕΠΠΑΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

1.

Ἦτο μετὰ τὴν φοβεράν τῆς Πουλτάβας ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ τύχη ἐλασμόνησε τὸν Σουηδὸν Βασιλέα· ὄλον τὸ κύκλω ἔδαφος ἐκάλυπτον πτώματα στρατιωτῶν, ἅτινα δὲν ἐμελλον πλέον νὰ πολεμήσωσι καὶ νὰ χύσωσι τὸ αἷμά των. Ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ δόξα τοῦ πολέμου, ἄστατοι θεοὶ, ὡς καὶ οἱ κενόδοξοι αὐτῶν θιασῶται, εἶχον αὐτομολήσει πρὸς τὸν νικηφόρον Κζάρον, καὶ τὰ τείχη τῆς Μόσχας ἠγείροντο ἀπαξ ἔτι ἀβλαβῆ, μέχρι· οὐ φρικώδης καὶ ἀπαισία ἡμέρα, μέχρις οὐ ἔτος· ἀξιωμαθηνουτότερον, ἤθελε τέλος φοιτῆσαι τὴν σφαγὴν ἰσχυροτέρου ἐχθροῦ, τὸ αἶσχος ὑψηλοτέρου ὀνόματος, φοβερώτερον ναυάγιον, βαθύτεραν πτώσιν, κρότον κεραυνοῦ, ἐνταχθῆναι κατ' ἐνός ἀνθρώπου καὶ διασεισάντος τὴν οἰκουμένην ὀλόκληρον.

2.

Τοιαύτη ἦτον ἡ μοῖρα· ὁ Κάρολος πληγωμένος εἶχε διδαχθῆ τὴν φυγὴν· νύκτα καὶ ἡμέραν ἐπλανάτο φυγᾶς διὰ τῶν πεδιάδων καὶ τῶν ποταμῶν, βαμμένος μὲ τὸ αἷμά του καὶ τὸ αἷμα τῶν ὑπῆκόων του· διότι χιλιάδες ἀνδρῶν κατεσφύροντο, ἵνα ὑποθάψωσι τὴν φυγὴν ἐκείνην καὶ οὐδεμία ἠγείρετο φωνὴ πρὸς· ἔλεγχον τῆς φιλοδοξίας κατὰ τὴν ἀτιμωτικὴν ἐκείνην ὥραν, ὅτε ἡ ἰσχὺς δὲν ἦτο πλέον ἐπίφορος· εἰς τὴν ἀλλήθειαν· ὁ ἵππος τοῦ φοιεύεταί, ὁ

Γιέτας τῷ προσφέρει τὸν ἰδικόν του, — καὶ ἀποθνήσκει αἰχμάλωτος τῶν Ἑσσωσῶν· κ' ἐκεῖνος ὁμοῦς ὑποκύπτει τέλος ἀφ' οὗ καρτερικῶς πολλὰς διέτρεξε λεύκας, καὶ μάτην ἀπέκκαμεν εἰς τοὺς μυχοὺς τῶν δασῶν, ὑπὸ τὸ ἀπομεμακρυσμένον φέγγος τῶν πυρῶν τῶν φρουρῶν καὶ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν ἑλθρῶν, ἐκεῖ πρέπει ν' ἀναπαύσῃ βασιλεὺς τὸ κεκμηκὸς σῶμά του. Τοιαῦται λοιπὸν εἶναι αἱ ἡμέραι καὶ ἡ ἀνάπυσις, δι' ἣν ἀγωνίζονται τοσοῦτον τὰ ἔθνη; Ὅτε τέλος ἀπέκκαμεν ἡρώεις, ἀπέθεσαν σὸν εἰς τοὺς πόδας δένδρου τινός· πεπηγὸς εἶνε τὸ αἷμα τῶν πληγῶν του· ἐκλελυμένα εἶνε τὰ μέλη του· ψυχρὰ καὶ σκοτεινὴ εἶνε ἡ νύξ· ὁ φλέγων τὸ αἷμα του πυρετὸς ἀρνεῖται εἰς αὐτὸν καὶ τὸ πρόσκαιρον δῶρον ὕπνου δραπέτου, καὶ ὁμοῦς ὑποφέρει βασιλικῶς τῆς μοίρας του τὴν δυσμένειαν, καὶ κατὰ τὴν θλίβεραν ἐκείνην στιγμήν καὶ τὰς ἐδύνας αὐτὰς καθίστηται ὑποταγεὶς του, διατάσσων εἰς αὐτὰς σιωπὴν καὶ ὑπακοήν, ὡς ποτὲ εἰς τὰ κυκλούντα αὐτὸν ἔθνη.

3.

Μικρὸν σῶμα ἀρχηγῶν τὸν συνοδεύει· ὀλίγα, — φῆς! — λείψανα, διαφυγόντα τὴν καταστροφὴν μιᾶς μόνης ἡμέρας· τὸ μικρὸν ὁμοῦς ἐκεῖνο σῶμα εἶνε ἡρωϊκὸν καὶ πιστόν· ἐξαπλοῦνται πάντες χαμαὶ, κατηρεῖς καὶ σιωπηλοὶ, πλησίον τοῦ μονάρχου καὶ τοῦ ἵππου του· ὁ κίνδυνος ἀρομοιεῖ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν κύνην καὶ ἡ ἀνάγκη αὐτοὺς πρὸς ἀλληλοὺς· μεταξὺ αὐτῶν εἶνε καὶ ὁ Μαζέππας, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Οὐκραίνης, ἀτάραχος καὶ ἀτρόμητος· παρασκευάζει τὸν κλίνην του ὑπὸ γηραιὴν καὶ ῥωμαλέαν ὡς αὐτὸς δρῦν. Πρῶτον ὁμοῦς, καίτοι καταπεπονημένος ἐκ τῆς μακρᾶς ἐκείνης πορείας ὁ ἡμερῶν τῶν Κοζάκων, φροντίζει περὶ τοῦ ἵππου του, ἐτοιμάζει αὐτῷ φυλλίνην στρωμνὴν, κτενίζει τὴν χαίτην του καὶ τὸ τρίχωμά του, λυεὶ τοὺς ἱμάντας του, ἀφαιρεῖ τὸν γαλινὸν του, καὶ χαίρει βλέπων αὐτὸν τρώγοντα· — διότι φοβεῖται εἰσέτι, μὴ ὁ κεκμηκὸς ἵππος του ἀρνηθῆναι φάγη ὑπὸ τὴν νυκτερινὴν δρόσον, ἀλλ' ἦτο ῥωμαλέας κ' ἐκεῖνος ὡς ὁ κύριός του, ἀδια-

φορῶν περὶ στρωμνῆς καὶ τροφῆς. Ἦτο ζωηρὸς συγχερόνως καὶ πεθίμιος· ὅτι ἔπρεπε νὰ πρᾶξῃ τὸ ἔπραττε· λασιαύχην, εὐκίνητος καὶ ἐβρωστος, ἔφερε τὸν κύριόν του ὡς ἀληθῆς ταρταρικὸς κελῆς, ὑπήκουεν εἰς τὴν φωνὴν του, ἤρχετο ἅμα τὸν ἐκάλει, καὶ ἐν μέσῳ πληθους ὀλοκλήρου τὸν ἀνεγνώριζεν· ὑπὸ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ ἂν περιεκυκλούτο, — ἰσάκτα Ζοφερὰν καὶ ἀναστρον, — ἀπὸ πῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, μέχρι τῆς ἀνατολῆς του, — ἤθελεν ἀκολουθεῖν οὗτος ὁ ἵππος ὡς νεύρὸς, τὸν κύριόν του.

4.

Ἐκτείνει μετὰ τοῦτο χαμαὶ ὁ Μαζέππας τὸν μανδύαν του καὶ ἀποθέτει τὴν λόγχην του παρὰ τὸ σπείλεχος δρυός· ἐξετάζει ἂν τὰ ὄπλα του ἦεν ἐνικελῆ καταστάσει, ἂν δὲν ἔπαθον ἐκ τῆς μακρᾶς πορείας τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἂν ὑπέρχῃ ἡ πυρῆτις εἰς τὴν ἔστίαν, ἂν ὁ λίθος προσδέεται στερεῶς εἰς τὸν λύχον· φέρει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς καὶ τοῦ κολοῦ τοῦ ξίφους του, παρατηρῶν μήπως ἐβλαψαν τὴν ζώνην του· τότε δὲ τέλος ὁ σεβάσμιος πολεμιστῆς σύρει ἐκ τοῦ μακρσίπου του καὶ τῆς καντίνης (cantine) αὐτοῦ τὰ εὐτελεῆ του ἐφόδια καὶ προσφέρει αὐτὰ ἐξ ὀλοκλήρου, ἢ ἐν μέρει πρὸς τὸν μονάρχην καὶ τοῦς περὶ αὐτὸν μετὰ ὀλιγωτέρως ἐθιμοτυπίας ἢ ὅσας ἤθελε μεταχειρισθῆ εἰς συμπόσιον αὐλικὸς τις· ὁ Κύρολος· μειδιῶν συμπιερίζεται ἐπὶ στιγμήν τοῦ λιτοῦ ἐκείνου δειπνοῦ, προσποιητὴν ἐπιδεικνύμενος φαιδρότητα καὶ ὑπέροχος φαινόμενος τῶν πληγῶν καὶ τῆς συμφορᾶς ἀπ' οὗ συγχερόνως, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· α Ἐξ ὄλου τοῦ στρατοῦ μας, καίτοι συγχειμεμένου ἐξ ἀνδρῶν καρτεροθύμων καὶ σιδηροχείρων, ἐπίσης εἰθισμένων εἰς τοὺς ἀκροβολισμούς καὶ εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὴν προνομείαν, οὐδεὶς, εἶμαι βέβαιος, ὀλιγώτερον εἰπὼν, κατώρθωσε περισσότερα, ἢ σὺ Μαζέππα! Οὐδέποτε, ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφάνη ἐπὶ τῆς γῆς ζεύγος, τόσον καλῶς συνηρμοσμένον, ὡς ὁ βουκέφαλός σου καὶ σὺ· ὅλη τῆς Σκυθίας ἡ δόξα ὀφείλει νὰ κλινῇ γόνυ ἐνώπιον τῆς ἰδικῆς σου, ὅταν πρόκειται νὰ πεδύσῃς πεδιάδας καὶ ποταμούς μετὰ τὸν ἵππον σου· — α Κιτάρταν τὸ ἵππος

λεῖον, ἀπεκρίθη ὁ Μαζέππας, ὅπου ἔμαθον νὰ ἰππεύω! — « Διὰ τὴν γτραιὲ Ἐτμάνε υπέλαθον ὁ Κάρολος, ἀφοῦ τόσον καλῶς ἐδιδάχθης αὐτὴν τὴν τέχνην; — α Ἦλεον μακρηγορήσαι, εἶπεν ὁ Μαζέππας, καὶ ἔχομεν εἰσέτι πολλὰς λεύγας νὰ διατρεξώμεν, καὶ πολλὰς μάλιστα νὰ ρίψωμεν βολὰς ἐναντίον δεκαπλασίου ἐχθροῦ, πρὶν ἢ δυνηθῶσιν οἱ ἵπποι μας νὰ βροκίσωσιν ἐν ἀνέσει πέραν τοῦ ταχυρροῦ Βορυσθέου; καὶ τὰ μέλη σας, Μεγαλειότατε, θὰ ἔχωσιν ἀνάγκην ἀναπαύσεως· θὰ χρησιμεύτω ὡς φρουρὰ εἰς τὸν στρατόν σας ». — α Θέλω νὰ μοῦ διηγηθῆς, εἶπεν ὁ Σουηδὸς μονάρχης, αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, ἵνα μοῦ ἐπιφέρῃ τὸ εὐεργέτημα τοῦ ὕπνου, καθότι μάτην τὸν ἐπικυλοῦνται τὴν στιγμήν αὐτὴν οἱ ὀφθαλμοί μου ».

— Ἐἶτω λοιπὸν, μὲ τοιαύτην ἐλπίδι ἀνατρέχω, Μεγαλειότατε, τὸ νῆμα τῶν ἐβδομηκονταετῶν μου ἀναμνήσεων. — Ἦμην, νομίζω — ἤμην, ναί, — εἰς τὸ εἰκοστὸν μου ἔαρ· — ἐβασίλευε τότε ὁ Κάσιμιρος — ὁ Ἰωάννης Κασιμῖρος, — ὑπῆρξα ἀκόλουθός του ἐξ ἑτῆ κατὰ τὴν νεκρὰν μου ἡλικίαν· ἦτο σοφὸς μονάρχης ἐκεῖνος, μὰ τὴν ἀλήθειαν! καὶ δὲν ὠμοιάζε ποσῶς τὴν μεγαλειότητά σας· δὲν ἤγειρεν αὐτὸς πόλεμον, οὔτε κατέκτα βασιλείαν, διὰ νὰ τ' ἀπολέσῃ πάλιν· καὶ ἐκτός τῆς μετὰ τῆς Βαρσοβικῆς δικαίτης φιλονεικίας του, ἡ βασιλεία του παρήλθεν εἰς ὄλω; ἀπρεπῆ ἀργίαν. Εἶχεν ὅμως καὶ αὐτὸς τὰς μερίμνας του, ἠγάπη τὰς Μούσας καὶ τὰς γυναικίας· καὶ τόσον ἀλλόκοτος εἶε ἐνίοτε αὐταί, ὥστε τὸν ἔκαμνον πολλὰκι; νὰ ἐπιθυμῇ τὸ πεδίον τῆς μάχης· ἀλλ' ἅμα παρήρξατο ἡ ὀργή του ἐλάμβανε πάλιν ἄλλην ἐρωμένην, ἢ νέον βιβλίον· ἔπειτα ἐδίδοε λιμπρά; ἐορτάς· ἢ Βαρσοβία ὀλόκληρος συέρρυσεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του, ἵνα θαυμάσῃ τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐλήν του καὶ τὴν ἡγεμονικὴν μεγαλειότητα τῶν κυριῶν καὶ τῶν μεγιστάνων του. Ἦτο ὁ Σολωμὸν τῆς Πολωνίας· οὕτως ἐκάλουν αὐτὸν οἱ ποιηταί, ἐκτός ἐνός μόνου, ὅστις μὴ λαμβάνων σύνταξιν, ἔγραψε σάτυρον, καυχόμενος ὅτι δὲν ἐγνώριζε νὰ κολακεύῃ. Ἦτον ἐκείνη αὐτὴ δημοσίαν ἀγώνων καὶ θαυματοποιῶν, ὅπου ἕκαστος ἐπροσπάθει νὰ στιχορρηγῇ κ' ἐγὼ αὐτὸς ἐγένεσσα ποτὲ ὀλίγους στίχους, καὶ ἐπέγραψα τὰς ᾠδὰς μου α ὁ

ἐν ἀπελπισίαι Θύραις. Ἰπῆρχε τότε καὶ πύλατινος τις, κόμης ὑψηλῆς καταγωγῆς, πλοῦτος ὡς μεταλλεῖον ἄλλοτος ἢ ἀργύρου (1) ἦτο ἀλαζών, καθὼς εὐκόλως ἐννοεῖτε, ὡς ἂν εἶχε καταβῆ ἀπόστῃτον οὐρανόν· ὀλίγοι ὑπὸ τὸν θρόνον ἀνθρώποι ἦσαν εὐγενέστεροι καὶ πλουσιώτεροί του· ἀδιακόπως δὲ θεωρῶν τοὺς θησαυροὺς του καὶ τὴν γενεαλογίαν του ἀπκριθῶν, κατήντησεν ἐπὶ τέλους νὰ φαντάζεται, ἀγνοῶ ἐκ τίνος τῶν ἰδεῶν του συγχύσεως, ὅτι ἢ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀξία του ἀνῆκεν εἰς τὸ ἀτομόν του καὶ μόνον τὴν γνώμην του ταύτην δὲν συνεμερίζετο ἢ γυνή του· ἦτο τριάκοντα ἔτη νεωτέρα αὐτοῦ, καὶ καθ' ἐκάστην ὁ ζυγός του καθίστατο βαρύτερος δι' αὐτήν· ὥστε, τέλος πάντων, ἀγνοῶ μετὰ πόσας εὐχὰς, ἐλπίδας, φόβους, δάκρυά τινα, ὡς ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὴν ἀρετήν, ἕνα ἢ δύο τεταραγμένους ὄνειρους, θλέμματά τινα ῥιζθίντα ἐπὶ τῆς Βαρσοβικῆς νεολαίας, ἀσμάτια τινα καὶ χοροὺς, ἀνέμεινε τὰς συνήθεις περιπετείας, τὰς εὐτυχεῖς ἐκεῖνας συμπτώσεις, αἵτινες καθιππῶσι τόσον τυρρεράς καὶ τὰς ψυχροτέρας κυρίας, ὅπως ἐροδιάσῃ τὸν κόμητά της διὰ νέων τίτλων, οἴτινες, ὡς λέγεται χρησιμεύουσιν ὡς εἰσητήριον διὰ τὸν οὐρανόν, καὶ δι' οὗ, παράδοξον τῆ ἀληθείας, ἰσπανίως ἐγκαυχῶνται οἱ τὰ μάλιστα αὐτοῦ; ἀξιοθέητες. —

5.

Ἦμην τότε ὠραῖον μεράκιον· ἀ; μοὶ συγχωρηθῆ νὰ εἶπω ἐβδομηκοντούτης ἤδη, ὅτι εἰς τὴν νεότητά μου πολλὰ ὀλίγοι ἐκ τῶν αὐλικῶν τῆς ἰπποτικῆς, γενίσχοι ἢ ἄνδρες ἠδύνατο νὰ μοὶ δικτυοφιλονεικήσωσι τὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ ματαίων πλεονεκτηματικῶν· διότι ἤμην ῥωμαλέος, νέος, φαιδρὸς, εἶχον πρόσωπον, οὐχὶ ὡς τοῦτο τὸ ὅποσον βλέπετε, ἀλλὰ τοσοῦτον χάριεν, ὅσῳ εἶνε τοῦτο τὰς δυτειδῆς· καθότι ὁ χρόνος, αἱ μερίμναι καὶ ὁ πόλεμος, ἠροτρίασαν τὸ μέτωπόν μου, κ' ἐσθυσαν τὴν ζωηρότητά μου· καὶ οἱ συγγε-

(1) Συγχωρητέα ἢ παραβολὴ αὕτη εἰς Πολωνὸν, ὅστις ἦν χώρα κέρου πλοῦτον ἔχει τ' ἀλατωρυχία. Σημ. τ. Βύρωνος

νεῖς μου αὐτοὶ ἤθελον δυσκόλως μὲ ἀναγνωρίσει, παραβάλλοντές τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ πρῶτόν μου· ἄλλως τε, ἡ μεταβολὴ αὐτὴ ἔγεινε πολὺ πρὶν ἢ τὸ γῆρας ἐκλέξῃ τὰ χαρακτηριστικὰ μου ὡς σελίδας τῶν χρονικῶν του. Γνωρίζετε ὅτι ἡ ἡλικία δὲν ἠλάττωσε τὴν ἰσχύν μου, τὸ θάρρος μου καὶ τὸν νοῦν μου, ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν θὰ ἤμην τόσα ἐνταῦθα, διηγούμενος εἰς ὑμᾶς ἀρχαία ἱστορήματα, ὑποκάτω δρυὸς, μόνον στεγασμὸν ἔχων ἀναστρον οὐρανό. Ἀλλ' ἐξυκολουθῶ ἡ καλλονὴ τῆς Θηρεσίας, — μου φαίνεται εἰσέτι ὅτι τὴν βλέπω διαβαίνουσαν πρὸ τῆς καστανέας ἐκείνης, τόσον ζωηρὰ καὶ θερμὴ εἶνε ἡ ἀνάμνησίς τις εἰς τὴν ψυχὴν μου· καὶ ὅμως ἀδυνατῶ νὰ εὔρω ἐκφράσεις ἵνα σὰς παραστήσω πῶς ἦτο πλασμένη ἐκείνη τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπων· εἶχε τὸν ἀσιατικὸν ἐκείνον ὀρθόκλιμον, ἀποτελεσμα μίγματος τοῦ τουρκικοῦ κάλλους μετὰ τοῦ πολωνικοῦ ἡμῶν αἵματος· ὀρθόκλιμον μέλανα, ὡς ὁ ὑπερβαῖω ἡμῶν ἐκτεινόμενος· ἦδη οὐρανός· ἐτόξευεν ὅμως ἰλιχρὸν τι φῶς, ὡς ἡ πρώτη ἀνατολὴ τῆς σελήνης κατὰ τὸ μεσοκύμαρον. Οἱ μεγάλοι ἐκείνοι μέλανες ὀρθόκλιμοί της, οἵτινες ἐφαίνοντο πλέοντες ἐντὸς κυμάτων φωτός, καὶ ὡσαύτ' ἀναλίνοντες ἐντὸς τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀκτίνων, ἦσαν ὅλοι ἔρωος, ἠδ' ὑπάθειαι, καὶ πῦρ. Ὁμοιάζον τὰ βλέμματα τῶν ἀγίων, οἵτινες ἐκπνέοντες ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος ἐξείρουν πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς πλήρεις ἐκστάσεως ὀφθαλμοῦτων, ὡς ἂν ἐχέρισον ἀποθνήσκοντες. Τὸ μέτωπόν της ὁμοιάζει κάτοπτρον λίμνης κατὰ θερινὴν τινὰ ἡμέραν, ὅτε ὁ ἥλιος χρυσώνει μὲ τὸ πῦρ του τὰ διαυγῆ της νάματα, τὰ κύματά της οὐδένη ἐκβάλλουσι ψιθυρισμὸν, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐγκατοπτρίζεται εἰς τὰ χρυστάλλινα ὕδατά της. Αἱ παρεαὶ της καὶ τὰ χεῖλη της . . . — Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐξακολουθῶ; — Τὴν ἠγάπων τότε, — τὴν ἀγαπῶ εἰσέτι· καὶ ὅσοι μὲ ὁμοιάζουσιν, εἴτε ὠτυχεῖ· εἴτε δυστυχεῖ, ἀγαπῶσι μὲ ἀγρίαν παρορσάν· ἡμεῖς ἀγαπῶμεν καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν μαριάν μας, καὶ διωκόμεθα μέχρι τοῦ γήρατος· αὐτοῦ ὑπὸ τῆς κούρης τοῦ παρελθόντος σκοιᾶς· τοιοῦτος θὰ ἦεν ὁ Μαζέππας· μέχρι τῆς ἐσχάτης του πνοῆς.

6.

Εἶδομεν ἀλλήλους, — τὰ βλέμματα ἡμῶν συνητηθήσαν, — τὴν εἶδον καὶ ἐστέναζα· δὲν μοι ὠμίλησεν ἐκείνη, καὶ ὅμως μοι ἀπέκριθη· ἀπείρους τόπους ἀκούομεν, ἀπειρα σιμῆα βλέπομεν, καὶ οὐδεὶς ἐν τούτοις δύναται νὰ τὰ ἐξηγήσῃ· εἶνε ἀκούσοι σπινθηρες τῆς διανοίας, διεκρυσγόντες τὴν κατατεθλιμμένην καρδίαν, καὶ παρὰδοξόν τινα συναποτελοῦντες· γλώσσαν, μυστηριώδη συγχρόνως καὶ ἐκφραστικωτάτην· κρεῖλοι τῆς πυρσίδους ἐκείνης ἀλύσειως, ἧτι· ἐνώθει νέας καρδίας καὶ νέας ψυχὰς, ἀκουσίως αὐτῶν, ὡς τὸ ἠλεκτρικὸν μέταλλον, ὅτερ διαδίδεται, ἀγνοοῦμεν πῶς, τὴν παμφάγον φιλόγα. — Εἶδον κ' ἐστέναζα· ἐκλαύσα ὅμως ἐν σιωπῇ, καὶ περιωρίσθην, καίτοι μετὰ λύπης, ἐντὸς τῶν ὀρίων δαιλῆς συστολῆς· παρρησιάζεσθαι τέλος εἰς αὐτὴν, καὶ ἠδυνήθημεν ἐκ διαλιμμάτων νὰ συνδιαλεγώμεθα, χωρὶς νὰ ἐγείρωμεν ὑποψίας. — Τότε, ὦ! τότε μόνον ἐπεθύμητα καὶ ἀπεγράσιμα νὰ λαλήσω· ἀλλ' ἀσθενεῖς, τρέμοντες οἱ λόγοι ἐξέπνεον ἐπὶ τῶν χειλέων μου. Ἡμέραν τινὰ τέλος, — εἶνε εἰδός· τι παιγνίου, ἀτρίπου διασκεδάσεως, δι' ἧς καθιστᾶ τις ταχύτερον τὸν χρόνον· εἶνε . . . — ἐλησμονήσα τ' ὄνομα του· — τὸ ἐπαίζαμεν ἐκείνη κ' ἐγὼ, ἀγνοῶ ἐκ τίνος παραδόξου συμπτώσεως· ὀλίγον μ' ἐμελλε ἂν ἐκέρδιζα ἢ ἔγανα· μ' ἤρκει μόνον νὰ εὐρίσκωμαι εἰς θέσιν γ' ἀκούω καὶ νὰ βλέπω τὸ δ', ὅπερ ὑπὲρ πάν ἄλλο ἠγάπων. — Τὴν παρετήρουν ὡς φρουρός, (εἶθε καὶ οἱ ἰδιόκοί μας τόσον καλῶς νὰ ἐκτελέσωσι τὸ καθήκον των τὴν ζοφερὰν αὐτὴν νύκτα), ὅταν ἐνόμισα ὅτι τὴν εἶδον, καὶ δὲν ἠπατώμην, σκεπτικὴν, μὴ προσέχουσαν οὐδόλως εἰς τὸ παίγιον, ἀδιανοοῦσαν ἂν ἔγανεν ἢ ἐκέρδιζε, κ' ἐξακολουθοῦσαν ἐν τούτοις νὰ παίζη ὦρα δλοκλήρους, ὡς ἐν ἡ θείλειαι αὐτῆς τὴν εἶχε προσηλώσει εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, ἀλλὰ πρὸς πάντα ἄλλοι ἢ κέρδους σκοπὸν. Τότε μοι ἐπιβῆε ταχύς ὡς ἀστραπὴ διαλογισμὸς, ὅτε ἐνουπῆρχε τι εἰς τὸ ἦλο; της, ὅπερ μ' ἔλεγε νὰ μὴ ἀπελπισθῶ· καὶ πῆραυτα ὠμίλησα· οἱ λόγοι μου ἦσαν ἀσυνάρτητοι, χωρὶς ἐνύλων· εἶαν· ἐν τούτοις μὲ ἠερώαθη· — ἀρεεῖ —

ὁ ἀπαξ ἀκροαζόμενος θέλει καὶ δεύτερον ἐκρωσθῆ· ἡ καρδία τοῦ βεβαίως δὲν εἶνε ἐκ πάγου, καὶ ἡ ἀρνητικὴ ἄλλως τε δὲν εἶνε ἀνεκκλητοῦς.

7.

Ἠγάπησα, ἠγαπήθην. — Λέγουσι, μεγαλειότατε, ὅτι δὲν ἐγνώριτατε ποτὲ τὰς γλυκείας αὐτὰς ἀδυναμίας. Ἐὰν ᾔνε οὕτως ὑὰ συντέμω τὴν διήγησιν τῶν τέρψεων καὶ τῶν ὀδυνῶν μοι· ἤθελε σᾶς φανῆ ἀσκοπος καὶ ὀχληρὰ· ἀλλὰ δὲν ἐγεννήθησαν πάντες οἱ ἄνθρωποι ὅπως βασιλεύωσι τῶν παθῶν των, ἢ ἑαυτῶν ὡς ὑμεῖς. Εἶμαι, — ἢ μάλλον ἤμην, — ἠγεμῶν· ἐκυβέρνησα χιλιάδας ἀνθρώπων, ἠδυνήθην νὲ ὀδηγήσω αὐτοῦς εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ κινδύλου καὶ τῆς σφαγῆς· ἀλλ' οὐδέποτε ἠδυνήθην καὶ ἑμαυτὸν νὰ κυβερνήσω ἐπίση· — Ἄλλ' ἄς ἐξυκολουθήσωμεν ἠγάπητα καὶ ἀντηγαπήθην· εἶνε εὐδαίμων τύχη, τῆ ἡἀληθείᾳ, ἀλλ' ὅταν ἡ εὐδαιμονία αὕτη ρθάνῃ τὸ ἔπακρον, ἀπολήγει εἰς δυστυχίαν. — Τὴν ἐβλεπον κρυφίως, καὶ ἡ ὥρα, ἥτις μ' ἔφερεν εἰς τὸν ἰδιαιτέρον τῆς κυρίας θάλαμον, ἦτο δῶρον σκληρᾶς προσδοκίας. Οὐδὲν ἦσαν αἱ ἡμέραι καὶ αἱ ἡμέρες μου, — δὲν ἔζων πλέον ἢ διὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, πρὸς ἣν οὐδὲν ἄλλο ἄξιον παραβολῆς μοι παρέχει ἡ μνήμη μου, καθ' ὅλον τὸ μακρὸν μετα' ὑ τῆς νεότητος· καὶ τοῦ γράατό· μου διάστημα. — Τὴν Οὐκραίνην αὐτὴν ἠθέλον δώσει διὰ ν' ἀπολύσω πάλιν τοιαύτας βίου σπιγμάς — καὶ νὰ γίνω πάλιν ἀκόλουθός, εὐτυχῆς ἀκόλουθος, κύριος· τρυφερᾶς καρδίας καὶ τοῦ ἰδίου του ξίφους, καὶ μόνου θησαυρον του ἔχων τὰ δῶρα ταῦτα τῆς φύσεως, τὴν νεότητα καὶ τὴν ὑγείαν. — Τὴν ἐβλεπον κρυφίως. — Τινὲς νομίζουσιν, ὅτι διπλῆ ἰπάρχει εὐχάριστησις τῶν τοιούτων συνεντεύξεων· δὲν μὲ φαίνεται. Ἦθελον δώσει τὴν ζωὴν μου, ὅπως μόνον δυνηθῶ νὰ τὴν ὀνομάσω ἰδικήν μου ἐνώπιον γῆς καὶ οὐρανοῦ· διότι πολλὰκις παρεπονόμην ὅτι ἤμην ἠγαγκασμένος κρυφίως νὰ τὴν βλέπω.

(ἀκολουθεῖ).